

ทีมสรุปสถานการณ์โรคและภัยประจำสัปดาห์ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 51 ระหว่างวันที่ 17-23 ธันวาคม 2566 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ จังหวัดนราธิวาส พบผู้ป่วย 3 ราย ทั้งหมดเป็นเพศชาย สัญชาติไทย เป็นเจ้าหน้าที่ทหารพราน ขณะป่วยอยู่ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส เริ่มป่วยวันที่ 18 ธันวาคม 2566 มีอาการเหงื่อออกตัวเย็น ปวดมวนท้อง อ่อนเพลีย มีอาการถ่ายเป็นน้ำ คลื่นไส้ อาเจียน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลระแงะ รายแรก อายุ 42 ปี แกรับอุณหภูมิกาย 36 องศาเซลเซียส ชีพจร 80 ครั้งต่อนาที หายใจ 28 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 84/36 มิลลิเมตรปรอท รายที่ 2 อายุ 42 ปี แกรับอุณหภูมิกาย 35.1 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 121/51 มิลลิเมตรปรอท รายที่ 3 อายุ 32 ปี แกรับอุณหภูมิกาย 36.9 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 145/88 มิลลิเมตรปรอท จากการสอบสวนโรคพบว่าเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2566 เจ้าหน้าที่ทหารพราน 1 นาย ได้เดินเข้าไปหาของป่าในพื้นที่ชุมชนแหลมทอง ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ในเขตเทศบาลตันหยงมัส บริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นเนินป่าที่มีชาวบ้านเข้าไปหาของป่า และได้พบเห็ดป่าไม่ทราบชนิด มีลักษณะคล้ายกับเห็ดโคน จึงได้เก็บมาปรุงประกอบอาหารด้วยวิธีการผัดน้ำมันหอย เวลาประมาณ 19.00 น. ได้ร่วมกันรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนทหารพรานอีก 2 นาย ประกอบด้วยเมนู แกงไก่หยวกกล้วย และผัดเห็ดป่า ประมาณ 19.30 น. เริ่มมีอาการเหงื่อตามมือตามตัว ถ่ายเหลว อ่อนเพลีย อาเจียน น้ำลายฟูม หายใจไม่สะดวก เพื่อนในค่ายทหารพรานที่เห็นเหตุการณ์ จึงได้นำตัวส่งโรงพยาบาลระแงะ แพทย์วินิจฉัยเป็นอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ และดำเนินการเก็บตัวอย่างเห็ดส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 12 สงขลา อยู่ระหว่างการตรวจ

มาตรการที่ดำเนินการไปแล้ว

1. ประสานแจ้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ทหารพรานสังกัด 4509 ไม่ให้รับประทานเห็ดพิษชนิดดังกล่าว พร้อมกับเก็บตัวอย่างเห็ดสด เพื่อส่งตรวจหาชนิดเห็ดพิษ

2. ประสานแจ้งเทศบาลตำบลตันหยงมัส อสม. ผู้นำศาสนา ร่วมดำเนินการเฝ้าระวังและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ชุมชนแหลมทองและเทศบาล ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ไม่รับประทานเห็ดป่า รวมทั้งได้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ห้ามเก็บเห็ดป่าในบริเวณดังกล่าว

สถานการณ์ต่างประเทศ

ไข้หวัดนกในสหรัฐอเมริกา ช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาเกิดการระบาดของไข้หวัดนกกระษัตริย์แรงได้ทำลายสัตว์ปีกในเขตพื้นที่ 12 รัฐของสหรัฐอเมริกา และส่งผลกระทบต่อฟาร์มปศุสัตว์เชิงพาณิชย์อีก 7 แห่ง รวมถึงฟาร์มแห่งหนึ่งในเขตแคลิฟอร์เนียที่มีการเพาะเลี้ยงไก่ไข่มากกว่า 1.3 ล้านตัว หน่วยงานบริการตรวจสอบสุขภาพสัตว์และพืช กระทรวงเกษตร สหรัฐอเมริกา (APHIS) แจ้งข้อมูลล่าสุดว่าตรวจพบเชื้อไวรัส H5N1 เพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่และฟาร์มไก่วงหลายพื้นที่ของประเทศ เมื่อเดือนก่อนหน้ามีการระบาดอย่างต่อเนื่องทำให้ต้องสูญเสียสัตว์ปีกไปมากกว่า 8 ล้านตัว และจนถึงเดือนนี้ผู้ประกอบการสูญเสียไปมากกว่า 7.2 ล้านตัว และหากนับตั้งแต่การระบาดเริ่มขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2565 มีการระบาดของไข้หวัดนกไปแล้วกว่า 47 รัฐ และทำลายสัตว์ปีกไปแล้วถึง 75.4 ล้านตัว

ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่และฟาร์มไก่วงมีความกังวลอย่างมากต่อการระบาดในครั้งล่าสุด แคลิฟอร์เนียถือเป็นรัฐล่าสุดที่มีการรายงานเหตุการณ์จากฟาร์มเลี้ยงไก่ไขขนาดใหญ่ในเขตเทศมณฑลเมอร์เซดเคาน์ตี รวมถึงส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตไก่เนื้อ และผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงเป็ดในเขตมณฑลซานฮวนคิน และมีรายงานการระบาดครั้งใหม่ในอีก 2 รัฐที่เชื่อมโยงกัน โดยแห่งหนึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศมณฑลไรซ์เคาน์ตีของรัฐแคนซัส ซึ่งมีประชากรนกอาศัยอยู่ประมาณ 700,000 ตัว และอีกแห่งหนึ่งในเทศมณฑลดาร์กของรัฐโอไฮโอที่มีประชากรนกอาศัยอยู่ประมาณ 560,000 ตัว รวมไปถึงรัฐมิชิแกนและรัฐเซาท์ดาโกต่ายังพบรายงานการระบาดในฟาร์ม

ไก่อ้วมมากขึ้น และนิวยอร์กก็มีรายงานการระบาดในฟาร์มเลี้ยงนก
แห่งหนึ่งซึ่งมีนกอยู่ประมาณ 4,200 ตัวเช่นกัน นอกจากนี้ในพื้นที่
7 รัฐที่กล่าวมายังมีรายงานการตรวจพบเชื้อ H1N1 เพิ่มเติมในฝูง
แกะที่ผู้คนเลี้ยงไว้ รวมถึงรัฐอื่น ๆ ได้แก่ รัฐแอละแบมา อาร์คันซอ
โคโลราโด โอไฮโอ มิสซูรี มินิโซตา และออริกอน

จากรายงานการระบาดที่พบมากขึ้นในทวีปเอเชียและยุโรป
ช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาหลายประเทศได้รายงานการระบาดครั้งใหม่
ที่พบในนกที่อาศัยตามธรรมชาติและสัตว์ปีกอื่น ๆ ตามประกาศ

แจ้งเตือนล่าสุดจากองค์การอนามัยโลก (WOAH) รายงานว่า
ประเทศเยอรมนี สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศมอลโดวา มี
การตรวจพบการระบาดที่มีความเกี่ยวข้องกับนกที่อาศัยตาม
ธรรมชาติในพื้นที่ อีกทั้งจากการรายงานการระบาดในพื้นที่ของฟาร์ม
ปศุสัตว์เชิงพาณิชย์ในเขตการปกครองพิเศษได้พบพบการระบาด
ของไข้หวัดนก สายพันธุ์ 2.3.4.4b ซึ่งปัจจุบันแพร่กระจายอย่าง
กว้างขวางในพื้นที่หลายภูมิภาคของโลก รวมไปถึงฟาร์มเลี้ยงไก่ใน
ประเทศเยอรมนีและประเทศฮังการีอีกด้วย

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ Reported cases of diseases under surveillance 506

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของ
ปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 51

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 2023, week 51

Disease	2023				Case* (Current 4 week)	Mean** (2018-2022)	Cumulative	
	Week 48	Week 49	Week 50	Week 51			2023	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	0	6	0
Influenza	13526	11799	8635	3715	37675	6768	467899	13
Meningococcal Meningitis	0	2	0	0	2	1	21	2
Measles	9	5	1	1	16	219	395	0
Diphtheria	1	0	0	0	1	1	6	0
Pertussis	36	23	13	6	78	2	257	3
Pneumonia (Admitted)	5711	5332	4504	1819	17366	10591	290343	262
Leptospirosis	137	150	71	17	375	111	4465	42
Hand, foot and mouth disease	917	947	848	452	3164	2045	63712	1
Total D.H.F.	3251	3126	2242	488	9107	2561	153734	168

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานนาย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)